

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 11P/28/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6915201597
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivan Antal
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2015:6915201597.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Rimavskej Sobote sudcom Mgr. Ivanom Antalom v právnej veci maloletého dieťaťa: N. X., P. XX.XX.XXXX, X. Y. Z. H., I. W. XXXX/X, X..Č.. Y. I. I. G., D. XXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Rimavskej Sobote, dieťa rodičov: matky - J. X.Á., P. XX.XX.XXXX, X. Y. Z. H., I.Ž. W. XXXX/X, X..Č.. Y. Z., H. XXXX/X a otca - neuvedený o návrhu na splnenie podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa, takto

rozhodol:

Súd určuje, že mal. N. X., P. XX.XX.XXXX, dieťa matky J. X., P. XX.XX.XXXX a otca - neuvedeného, je osvojiteľná.

Súd zbaňuje matku J. X., P. XX.XX.XXXX rodičovských práv a povinností k mal. N. X., P. XX.XX.XXXX.

Súd ustanovuje mal. N. X. za poručníka D. V. B., P. XX.XX.XXXX, X. Y. Z. H., X. X, sociálnu pracovníčku Detského domova, Mieru 155, Jesenské, ktorá bude dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

Poručník nie je povinný sa o maloletú osobne starať. Je povinný dohliadať na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.

Poručník je povinný súdu podávať dvakrát do roka vždy k 30.06. a k 31.12. príslušného kalendárneho roka správu o maloletom dieťati a o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Revúcej podal na súd návrh, v ktorom žiadal, aby súd určil, že maloletá N. X., P. XX.XX.XXXX je osvojiteľná. Zároveň žiadal o zbavenie rodičovských práv matky J. X., P. XX.XX.XXXX k maloletej, ako aj ustanovenie poručníka pre maloletú.

V odôvodnení návrhu uviedol, že matka J. X. dňa 16.02.2015 podpísala prívolenie na osvojenie maloletej N. X., čo zdôvodnila tým, že nedokáže zabezpečiť o maloletú potrebnú starostlivosť, pretože má psychiatrické ťažkosti, sama si ubližuje a žije v spoločnej domácnosti s rodičmi a súrodencami v stiesnených bytových pomeroch. Tiež uviedla, že už pred narodením dieťaťa bola rozhodnutá vzdať sa

dieťaťa v prospech osvojenia. Za otca dieťaťa označila V.P. Y., P. XX.XX.XXXX, ktorý však otcovstvo rázne popiera.

Ďalej bolo z návrhu zistené, že podľa lekárskej správy sa mal. N. X. narodila ako zdravé dieťa, bez viditeľných vývojových chýb, v termíne, s pôrodnou hmotnosťou 3200 g a dĺžkou 48 cm.

Matka sa k návrhu písomne nevyjadrila. Na pojednávanie sa nedostavila a keďže doručenie predvolania mala vykázané riadne a včas, súd pojednával v jej neprítomnosti.

Na pojednávaní bol vypočutý kolízny opatrovník, ktorý navrhol vyhovieť návrhu, a to s prihliadnutím k tomu, že matka o dieťa dlhodobo žiadny záujem nejaví a s osvojením dieťaťa vyjadrila svoj písomný súhlas.

Navrhnutá poručníčka D. V. B. uviedla, že je pracovníčkou Detského domova Jesenské, v ktorom zariadení bola umiestnená aj mal. N. a uviedla tiež, že v súčasnosti je dieťa u profesionálnej rodiny v Jesenskom. Výslovne uviedla, že nemá žiadne námietky a súhlasí s tým, aby bola súdom ustanovená za jej poručníka.

Ďalej bolo vo veci vykonané dokazovanie prečítaním rodného listu dieťaťa, písomného vyhlásenia matky, bola prečítaná aj správa Detského domova Jesenské a po takto vykonanom dokazovaní bol zistený tento skutkový stav.

Dňa XX.XX.XXXX sa matke J. X.Š., P. XX.XX.XXXX narodila dcéra mal. N. X., pričom otec dieťaťa v rodnom liste uvedený nie je. Zo správy Detského domova v Jesenskom bolo zistené, že v ich zariadení bolo dieťa umiestnené dňa 20.02.2015 a od 16.03.2015 je umiestnené u profesionálnej rodiny v Jesenskom. Dňa 25.02.2015 bola mal. N. zapísaná do prehľadu detí, ktorým je potrebné sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť a následne bola vydaný súhlas s nadviazaním vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľkou. Od 31.03.2015 prebiehajú interakcie medzi dieťaťom a žiadateľkou, pričom bolo vydané odporúčenie na zverenie dieťaťa a realizáciu náhradnej rodinnej starostlivosti. V správe sa tiež uvádza, že od umiestnenia dieťaťa do detského domova oň matka neprejavila žiaden záujem, a to žiadnym spôsobom a tento záujem neprejavil ani nikto z príbuzenstva dieťaťa.

Ďalej bolo zistené, že dňa 16.02.2015 podpísala matka dieťaťa J. X., P. XX.XX.XXXX privolenie na osvojenie dieťaťa, v ktorom okrem iného vyhlásila, že slobodne súhlasí bez hrozby a nátlaku s osvojením svojej dcéry mal. N. X., P. XX.XX.XXXX, že dáva privolenie na účely osvojenia, ako aj že bola informovaná, že toto svoje privolenie na osvojenie môže odvolať len do času, kým nie je dieťa na základe rozhodnutia súdu umiestnené do starostlivosti budúcich osvojiteľov a že po uplynutí tohto času bude jej privolenie neodvolateľné.

Podľa § 101 ods. 1 Zákona o rodine v znení neskorších zmien a doplnkov, na osvojenie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa, ak tento zákon neustanovuje inak. Rovnako je potrebný súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak tento neustanovuje inak. Odvolať súhlas možno len do času, kým nie je maloleté dieťa umiestnené do starostlivosti budúcich osvojiteľov.

Podľa § 102 ods. 1 Zákona o rodine, na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak

a) počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a nevynaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo

b) počas najmenej dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavili o dieťa žiadny záujem, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo

c) ak dajú súhlas na osvojenie vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom.

Podľa § 102 ods. 2 Zákona o rodine, osobný súhlas rodiča podľa odseku 1 písm. c) musí mať písomnú formu a musí byť uskutočnený pred súdom alebo pred orgánom sociálnoprávnej ochrany, alebo pred povereným zamestnancom orgánu sociálnoprávnej ochrany v zdravotníckom zariadení, kde sa dieťa narodilo. Odvolať súhlas možno len do času, kým maloleté dieťa nie je umiestnené na základe rozhodnutia súdu do starostlivosti budúcich osvojiteľov.

Podľa § 102 ods. 3 Zákona o rodine súhlas na osvojenie v prípadoch uvedených v odseku 1 dáva opatrovník, ktorý bol osvojovanému maloletému dieťaťu ustanovený v konaní o osvojenie. Na ustanovenie opatrovníka sa primerane použijú ustanovenia § 60 a 61. Funkcia opatrovníka zaniká vykonaním právneho úkonu, na ktorého účely bol ustanovený.

Podľa § 102 ods. 4 Zákona o rodine o splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa uvedených v odseku 1 rozhoduje súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu.

Podľa § 38 ods. 4 Zákona o rodine, ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažne zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

Podľa § 39 ods. 2 Zákona o rodine, ak rodičovské práva a povinnosti nemôže vykonávať ani jeden z rodičov, alebo ak súd rozhodol podľa § 38 ods. 1 alebo 4 vo vzťahu k jednému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu poručníka.

Podľa § 56 ods. 1 Zákona o rodine, ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.

Podľa § 56 ods. 2 Zákona o rodine, poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleté dieťa. Ak sa poručník o maloleté dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu.

Podľa § 56 ods. 3 Zákona o rodine, ak sa poručník o dieťa osobne nestará, dohliada na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.

Podľa § 57 ods. 1 Zákona o rodine, ak sú rodičia maloletého dieťaťa nažive a ak to nie je v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa, súd ustanoví za poručníka predovšetkým toho, koho navrhli rodičia, ktorých výkon rodičovských práv a povinností bol pozastavený. Ak niet takej osoby, súd ustanoví za poručníka niekoho z príbuzných alebo blízkych osôb maloletého dieťaťa alebo jeho rodiny alebo inú fyzickú osobu.

Podľa § 57 ods. 3 Zákona o rodine, ak nebolo možné ustanoviť za poručníka žiadnu fyzickú osobu, súd ustanoví za poručníka obec a v prípadoch maloletých detí bez sprievodu orgán sociálnoprávnej ochrany podľa osobitného predpisu.

Podľa § 58 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí o ustanovení poručníka súd uvedie konkrétny rozsah majetku, ktorý bude poručník spravovať, spôsob nakladania s ním a lehoty, v ktorých je poručník povinný predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a správy o maloletom dieťati.

Podľa § 113 ods. 3 O. s. p. s konaním o osvojiteľnosti je spojené konanie o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu, ak už skôr nebolo rozhodnuté o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu.

Podľa § 180a ods. 1 O. s. p., ak súd zistí, že sú splnené podmienky na osvojenie podľa osobitného predpisu, môže začať konanie aj bez návrhu na vyslovenie osvojiteľnosti.

Podľa § 180a ods. 5 O. s. p., súd v konaní vždy vypočuje toho, v koho starostlivosti sa dieťa nachádza, alebo štatutárny orgán zariadenia sociálnych služieb, v ktorom je dieťa umiestnené. Ustanovenie § 182 ods. 1 platí obdobne.

V predmetnom konaní o vyslovenie osvojiteľnosti maloletej N. X. súd v zmysle citovaného ustanovenia § 102 ods. 4 Zákona o rodine skúmal, či sú splnené podmienky podľa § 101 ods. 1 a § 102 ods. 1 písm. a/ až c/ Zákona o rodine, teda, či rodičia maloletej na osvojenie dali súhlas, resp. či tento súhlas so zákonom uvedených dôvodov nie je potrebný, ako aj či neexistujú okolnosti na strane dieťaťa vylučujúce splnenie účelu osvojenia (napr. zdravotný stav alebo vek dieťaťa). Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že matka dieťaťa ako jediný žijúci, resp. známy rodič maloletej N. dala súhlas na osvojenie maloletej vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom. Tento dala v písomnej forme pred orgánom sociálnoprávnej ochrany detí. Taktiež mal súd preukázané, že odo dňa narodenia maloletej N. až doposiaľ neprejavila matka o dieťa žiadny záujem, o dieťa sa neinformovala ani písomne, ani telefonicky, ani iným spôsobom a na dieťa si ani neplní vyživovaciu povinnosť, ktorá jej bola uložená v konaní Okresného súdu Revúca, sp.zn. 6P/18/2015. Preto mal súd za to, že na osvojenie maloletej N. nie je potrebný súhlas matky ako jediného jej žijúceho rodiča. Taktiež zistil, že osvojeniu nebránia iné prekážky na strane dieťaťa, keďže mal. N. má len X D., jej zdravotný stav je dobrý a vo svojom psychosociálnom vývoji napreduje. Keďže podmienky na osvojenie maloletej N. sú splnené, súd vyslovil, že maloletá je osvojiteľná.

V tomto konaní súd v súlade s ustanovením § 113 ods. 3 O.s.p. rozhodoval aj o priznaní, obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu k maloletej N. X.. Keďže u maloletej N. sú splnené všetky podmienky pre osvojenie a pre úspešné zavŕšenie procesu osvojenia maloletej je vhodné, aby rodičia neboli informovaní o priebehu procesu osvojenia, ani budúcich osvojiteľoch maloletého dieťaťa a toto nie je možné dosiahnuť inak než pozbavením žijúcich rodičov ich rodičovských práv a povinností. Súčasne z vykonaného dokazovania vyplynulo, že matka maloletej svoje rodičovské práva a povinnosti od narodenia maloletej závažným spôsobom zanedbáva, keďže o maloleťu nejaví absolútne žiadny záujem, ani si neplní vyživovaciu povinnosť voči osobe, ktorá zabezpečuje starostlivosť o ňu, súd pozbavil matku jej rodičovských práv a povinností vychádzajúc z ustanovenia § 38 ods. 4 Zákona o rodine.

Pretože súd pozbavil matku, ako jediného známeho žijúceho rodiča maloletej N. jej rodičovských práv a povinností (s výnimkou vyživovacej povinnosti), ustanovil maloletej v súlade s ustanovením § 56 ods. 1 Zákona o rodine poručníka, a to D.. V. B., sociálnu pracovníčku Detského domova Jesenské, keďže poručníka nebolo možné ustanoviť z okruhu príbuzných alebo blízkych osôb maloletej a súdu nebola známa ani iná fyzická osoba vhodná na výkon tejto funkcie. Ustanovený poručník nie je povinný sa o maloleťu osobne starať, v súlade s ustanovením § 56 ods. 3 Zákona o rodine je však povinný dohliadať na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje. V súlade s ustanovením § 58 ods. 1 Zákona o rodine súd v rozhodnutí zároveň určil rozsah majetku, ktorý bude poručník spravovať, spôsob nakladania s ním a lehoty, v ktorých je povinný predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a o maloletom dieťati. Keďže v čase rozhodnutia nebolo zistené, že by maloletá mala nejaký majetok, určil súd túto povinnosť poručníka všeobecne vo vzťahu k celému hnutelnému a nehnuteľnému majetku, ktorý môže maloletá počas trvania poručníctva nadobudnúť.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O. s. p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože sa jedná o konanie, ktoré mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní od jeho doručenia na Krajský súd v Banskej Bystrici prostredníctvom Okresného súdu Rimavská Sobota v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci,

Podľa ustanovenia § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť stanovená týmto rozhodnutím splnená dobrovoľne, možno podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (Zákona č. 233/1995 Zb. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení).